

Asia: VN/22309/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan yleiset huomiot koko esityksestä

Oikeusrekisterikeskus (ORK) vastaa sakkoihin, menettämisseuraamuksiin, seuraamusmaksuihin ja muihin saataviin liittyvistä täytäntöönpanotehtävistä. Lisäksi ORK huolehtii oikeusministeriön hallinnonalan keskeisten rekistereiden kuten sakkorekisterin rekisterinpidosta.

ORK pitää työryhmämietinnössä esitettyjä muutoksia sakon ja rikesakon määräämisestä annettuun lakiin kokonaisuudessaan perusteltuina ja kannatettavina.

Työryhmämietinnössä esitetään, että päihdetutkimuskustannukset voitaisiin jatkossa määrätä sakkomenettelyssä maksettavaksi. Nykyisin tuomioistuimien voi määrätä tuomitulle korvausvelvollisuuden asian selvittämisestä aiheutuneista päihdetutkimuskustannuksista. Työryhmämietinnön mukaan ORK vastaisi sakkomenettelyssä maksettavaksi määrättyjen päihdetutkimuskustannusten täytäntöönpanosta ja täytäntöönpanon näkökulmasta kyse olisi uudesta seuraamuslajista.

Työryhmämietintöön on kirjattu oikeansuuntaisesti, että ehdotetut muutokset eivät vaikuttaisi ORK:n tehtäviin kuin vähäisissä määrin. ORK kiinnittää huomiota siihen, että ORK:n täytäntöönpanotietojärjestelmään tulisi toteuttaa toiminnallisuudet viranomaisten määräämien päihdetutkimuskustannusten vastaanottamiseksi ja niiden sähköisen täytäntöönpanon mahdollistamiseksi. Näistä muutoksista aiheutuisi ORK:lle vain vähäisiä kustannuksia, jos muutokset voidaan toteuttaa käynnissä olevan ORK:n täytäntöönpanotietojärjestelmän uudistamishankkeen yhteydessä. Tämä edellyttäisi kuitenkin sitä, että lakimuutosten voimaantuloa lykättäisiin päihdetutkimuskustannusten määräämistä koskevan muutoksen osalta vuoteen 2028.

Työryhmämietinnön mukaan lakimuutokset on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 2027 aikana, joten päihdetutkimuskustannusten täytäntöönpanoa koskeva tietojärjestelmäkehitys olisi tehtävä ORK:n nykyiseen täytäntöönpanotietojärjestelmään viimeistään vuoden 2027 alkupuolella. Tietojärjestelmämuutosten kustannukset nykyiseen järjestelmään toteutettuna olisivat noin 70.000 euroa ja muutosten toteuttaminen edellyttäisi vastaavan suuruisen lisämäärärahan osoittamista ORK:lle.

Lain soveltamisalan laajentaminen: rikokset, joista säädetty ankarin rangaistus on kaksi vuotta vankeutta

-

Lain soveltamisalan laajentaminen: menettämisseuraamukset

-

Esitutkintaviranomaisen ja syyttäjän ratkaisulta

-

Alaikäinen epäilty sakkomenettelyssä

-

Asianosaisten suostumukset ja suostumuksen peruuttaminen

-

Lain soveltamisalan laajentaminen: yksityisoikeudellisen vaatimuksen käsittely

-

Lain soveltamisalan laajentaminen: päihdetutkimuskustannukset

-

Esitutkintaan ehdotetut muutokset

-

Muutoksenhakusääntelyyn ehdotetut muutokset

-

Kivinen Jussi
Oikeusrekisterikeskus

Haataja Sakari

